

¹Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.²Ő kezdetben az Istennél volt.³Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött.⁴Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága.⁵A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be.⁶Megjelent egy ember, akit Isten küldött, akinek a neve János.⁷Ő tanúként jött, hogy bizonyosságot tegyen a világosságról, és hogy mindenki higgyen általa.⁸Nem ő volt a világosság, de a világosságról kellett bizonyosságot tennie.⁹Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.¹⁰A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt:¹¹saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt.¹²Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében,¹³akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.

Kedves Testvéreim!

Milyen karácsonyod van? Valóban boldog vagy áldott, ahogyan azt a jókívánásokban elmondják, és te is elmondod?

Tegnap este néztem kisfiamat, amint a fa alatt játszik. Kapott két kis játékot, amelyek kedvenc meséjének a figurái. Ezt a mesét az interneten szokta nézni, mivel magyarul nem látható ezért vagy francia, vagy koreai nyelven. Most a két kis játékkal a kezében magyarul találta ki a történeteket, ahogy a rendőrautó és a mentőhelikopter, segítenek a bajba jutottakon. Valóságossá váltak azok a monitoron nézett figurák, és már nem volt szüksége számítógépre. Ő maga is a történet részévé vált.

A karácsonyi történet a Biblia legismertebb része. Azok is ismerik, részletekbe menően, akik soha nem vetemednének arra, hogy kezükbe vegyék ezt a könyvet, sőt azok is, akik kimondottan ellenségei. Évről évre eljövünk a templomba, és újra és újra meghallgatjuk a történetet. És általában el is hangzik. A kis Jézus megszületett, örvendünk – énekeljük. De vajon tényleg átéljük-e, megértjük-e az üzenetét. Hogy mindaz ami 2013 évvel ezelőtt Betlehemben egy istállóban történt az nem egy szép mese a Jézuskáról, hanem ez egy életváltató történet. A mi életünket megváltató.

Ma a születéstörténetet egy kicsit máshogyan hallhattuk. Mondhatnám, hogy koreaiul vagy franciául. De talán akkor állunk a valósághoz a legközelebb, ha azt mondom görögül. Miért mondom ezt, hiszen magyarul olvastam fel az alapigét?

Amikor gyerek voltam, és megkaptam a VISZ-től postán János evangéliumát, egy kis füzetecske formájában, és elkezdtem olvasni, akkor igencsak meglepődtem. Vártam, hogy majd jönnek az angyalok, meg a pásztorok... de nem jöttek. Helyettük egy számomra teljesen érthetetlen szöveg volt előttem: ige, testté lett, világosság, sötétség, a világ befogadta, nem fogadta be, nem vérből született... Igazából mindegy is lett volna akkor, hogy milyen nyelven olvasom, sokat nem értettem volna belőle. Olvashattam volna akár eredeti nyelvén, görögül is: ¹Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. ²Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.

Így is szép, magyarul is szép. Egy himnusz, egy vers, aminek legalább a hangulata megragad.

Aztán megkaptam Istentől azt a lehetőséget, hogy kicsit elmerülhettem a teológia világába. Igazából nem kell nagy teológusnak lennünk, hogy János evangéliumának prológusát, azaz a bevezetést megértsük. Csupán két dologra kell odafigyelni, és máris egészen világos lesz ami eddig koreai, akarom mondani görög volt.

Az egyik, hogy ki is volt János és miért is írt. A másik pedig, hogy mi lehet a kulcsszava ennek a bibliai szakasznak. Ha ezt a két dolgot megértjük, akkor már képzett teológusokká válunk, akkor talán mi magunk is a történet részeivé tudunk válni.

János. Jézus tanítványa, állítólag a legfiatalabb. Ő volt a szeretett tanítvány. Hogy ez mennyire igaz, arról maga ír, hiszen evangéliumában egyszer sem nevezi meg magát, hanem mindig csak így hivatkozik magára: a tanítvány, akit Jézus szeretett. A hagyomány szerint ő volt az egyetlen a tanítványok közül, aki öregén halt meg, és nem mártírhalállal, hanem természetes módon. Azért néhányszor üldözték, és egy Patmosz nevű börtönszigeten is bányászott néhány évet mert Jézust hirdette. Amikor az evangéliumot írja, akkorra a többiek már régen meghaltak, ő volt az egyetlen, aki hírvivőnek maradt. De a többiek mindent el is mondtak, leírtak. Ezért az ő történetei, már nem azt akarják elmondani, ami volt, hanem bizonyágtételek arról, hogy mindaz ami történt, az egész Jézus esemény miatt történt. Az evangéliuma végéhez talán a tanítványai, a gyülekezete ott Efezusban ezt írta: *Ez az a tanítvány, aki bizonyosságot tesz ezekről, és megírta ezeket, és tudjuk, hogy igaz az ő bizonyágtétele. De van sok egyéb is, amit Jézus tett, és ha azt mind megírnák egytől egyig, úgy vélem: maga a világ sem tudná befogadni a megírt könyveket.*

És ezt fontos megértenünk. János – de a többiek sem – történeti hűségre törekedtek, amikor leírták az evangéliumot, akár Jézus születését, hanem arra, hogy elmondják, az ő számukra miért volt fontos. Bizonyágtétel. Ez az egyik kulcsszava ennek az evangéliumnak. Minden egyes szavát úgy kell olvasnunk, hogy ezek igehirdetések, üzeneteket hordoznak. És mindezt kiknek? Efezusban, Kis-ázsiaiában élő görög anyanyelvű – és így görög gondolkodású keresztyéneknek, görögül.

És akkor térjünk is át szakaszunkra, és annak kulcsszavára. Ha elolvassuk, akkor azt látjuk, hogy sokszor szerepel egy szó: ige.

¹*Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.*

Mi is ez az Ige? Minden vasárnap azzal kezdjük a prédikációka: hallgassátok meg Isten igéjét...

Keresztelési, esketési előkészítőkön szoktam felvetni, hogy mivel sokszor nem ismerik az egyházi nyelvezetet, ezért szóljanak, ha egy-egy fogalmat, amit mondok nem értenek. Isten igéje. Ez szokott lenni az első. És valóban a köznyelvben ritkán használjuk az 'ige' szót, arra, amire a Biblia. Ritkán, de azért használjuk. Ha beadunk egy pályázatot név nélkül, akkor jeligét választunk. Egy szót, ami minket jelöl. Vagy a gyerekek amikor boszorkányost játszanak, akkor varázsigeiket mondanak. Olyan szavakat, amelyeknek hatalma van tárgyak, emberek felett.

Az Ige szava a görög nyelvben a Logosz. A Logosz alap jelentése: szó, beszéd. De a jelentése elég sokrétű, jelenti az ész, a gondolkodást, az okfejtést. Jelentése így összekapcsolódik egy jól ismert görög szóval a logikával. „Arisztotelésznél 'kimondott szó', 'gondolat', 'gondolkodási képesség', 'fogalom', ami jelentést hordoz, de hozzá kell érteni a beszélőt, amit beszél és akihez beszél.” (Kat.lex.) A görög gondolkodásban fontos volt ez a kifejezés. Nem egyszerűen egy leírt szó, amit felolvasnak, hanem ennél sokkal több. Ige – ami a cselekvést, történést, létezés kifejező szó. Amikor tehát arról beszélünk, hogy Isten igéje, akkor ezzel arról teszünk bizonyosságot, hogy Isten szava, amelyik cselekszik, amelyeik megtörténik, amely a létezésünk alapja. A Biblia is ezzel kezdődik. Isten teremtett mindent. Hogyan? A szavával. Azt mondta Isten: legyen...

és lett, és megtörtént. A logosz, tehát maga Isten.

Akkor tehát miről tesz bizonyosságot János, amikor azt mondja: ¹*Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige?*

Elmond egy fontos dolgot. A teremtésről: Kezdetben volt az Isten szava amely alkotó szó, ez a szó Istennél volt, és Isten volt ez a teremtő, alkotó szó. ³*Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött.* ⁴*Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága.*

A Biblia így kezdődik: Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet... És azt mondta Isten legyen világosság.

János tehát a teremtés első pillanatára utal. Arra, amikor Isten elkezdte a teremtést. Amikor létrejött valami.

Mindezt pedig azért teszi, hogy elmondja a karácsonyi történetet. Mert Isten akkor ott Betlehemben újra teremtett, és egy újat teremtett. Onnantól valami egészen új kezdődik. Isten újra világosságot hozott ebbe a világba. Mert, ahogy később mondja: az Ige, az isteni teremtő szó testet öltött. Jézus maga az isteni szó, ő maga a világ világossága. Logikus okfejtés, de hogy még tisztább legyen a kép: olvassuk el úgy alapigénket, hogy az Ige kifejezés helyére behelyettesítjük Jézus nevét.

¹*Kezdetben volt Jézus, és az Jézus Istennél volt, és Isten volt Jézus.* ²*Ő kezdetben az Istennél volt.* ³*Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött.* ⁴*Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága.* ⁵*A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be.* ⁶*Megjelent egy ember, akit Isten küldött, akinek a neve János.* ⁷*Ő tanúként jött, hogy bizonyosságot tegyen a világosságról, és hogy mindenki higgyen általa.* ⁸*Nem ő volt a világosság, de a világosságról kellett bizonyosságot tennie. Jézus volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.* ¹⁰*A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt: ¹¹saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt. ¹²Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében, ¹³akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek.*

Mi következik mindebből miránk? Itt válik érdekessé a kezdő kérdésem: milyen karácsonyod van? Áldott, boldog?

A karácsony csak akkor ér valamit, ha az ige valóban testté lesz. Ha Jézus valóban megszületik, a te életedben is. Ha a logosz már nem csak egy érthetetlen idegen szó, hanem benned működő valóság lesz.

Ez az ige arról szól, hogy befogadod-e Jézust, a világ világosságát az életedbe?

Amikor Jézus erre a földre érkezett nem volt hely az ő számára, ezért a legutolsó helyre ment egy istállóba. Egy kicsi sarkot keresett magának az Isten. Neked, van-e helyed az ő számára? Egy kis jászolnyi is elég. A lényeg, hogy kapjon szállást, mert ha ez megtörténik, akkor már elkezd világosodni. A parókia legkisebb helyiségében, a kis wc-ben nincsen ablak. Egy energiatakarékos izzót tettünk oda, amelynek időre van szüksége, hogy fénye legyen. Amikor valaki bemegy, éppen csak dereng valami, aztán hamarosan világos lesz. Jézus nem maradt a Betlehemi istállóban. Ő az Igét hirdette, és ezzel világosságot hozott. Minket is szeretne felvilágosítani. Befogadjuk-e ezt a picit lángot, hogy aztán valósággá váljon, amit addig csak egy szép történet volt. Válj a történet részévé, és akkor a szavak, hogy boldog és áldott valósággá válnak, és tényleg boldog és áldott karácsonyod lesz.